

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедри психології

Затверджую
Голова приймальної комісії, ректор

І. Т. Богданов

Протокол № 4
«27» березня 2019 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
з дисципліни
«Психологія»

Освітній ступінь: бакалавр з нормативним терміном навчання (прийом на другий (третій) курс) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

Спеціальність: 053 Психологія

1. Пояснювальна записка

Мета фахового вступного випробування для вступу на здобуття освітнього ступеня бакалавр: з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного ступеня молодшого спеціаліста для спеціальності 053 Психологія в межах вакантних місць ліцензованого обсягу.

Форма вступного екзамену - тестування.

Тест – це завдання стандартної форми, виконання якого дає можливість виявити рівень сформованості знань, умінь, навичок.

Загальна кількість завдань тесту – 90.

Час виконання тесту – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест з математики складається із завдань двох форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1–85). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний.

2. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (№ 86–90).

Приклад тестового завдання

1. Визначте предмет вивчення вікової психології?

- 1) психологічні закономірності навчання і виховання;
- 2) факти та закономірності розвитку людини в філогенезі;
- 3) факти та закономірності розвитку людини в онтогенезі;
- 4) формування особистості в процесі навчання і виховання.

86. Розкрийте сутність поняття «спрямованість особистості» та визначте її основні форми.

Перелік навчальних предметів (тем), що виносяться на фахове вступне випробування:

- 1 Загальна психологія.**
- 2 Вікова та педагогічна психологія.**

Вимоги до відповіді вступника

Під час вступного екзамену вступник повинен показати :

- 1) Чітке знання означень, історичних понять, термінів, формулювань, дат, передбачених програмою, вміння пояснювати їх;
- 2) Вміння точно і стисло висловлювати власну думку на історичні події, використовуючи набуті знання, термінологічний апарат;
- 3) Наявність історичних вмінь і навичок, передбачених державними стандартами, вміння застосовувати їх на практиці;
- 4) Вміння аналізувати та систематизувати історичний матеріал.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Структура, завдання і методи сучасної психології

Предмет психології. Завдання психології. Етапи становлення та розвитку психології як самостійної галузі знань. Зв'язок психології з іншими науками. Галузі психологічних знань. Основні напрями в сучасній психології. Методи загальної психології. Спостереження. Експеримент. Психодіагностичні методи у психології та інші.

Тема 2. Поняття психіки в психології

Категорія відображення в психології. Психічне – відображувальна функція мозку. Рефлекторна природа психічного. Вища нервова діяльність, її орган. Умовні рефлекси, процес їх утворення. Динаміка збудження і гальмування в умовно-рефлекторній діяльності. Перша і друга сигнальна системи. Виникнення та розвиток психіки на різних етапах еволюції тваринного світу. Виникнення людської свідомості. Історичний розвиток людської свідомості.

Тема 3. Діяльність

Поняття про діяльність, інтеріоризація та екстеріоризація. Структура діяльності: потреби, мета, мотив, рух, дія, інтереси, знання, вміння, навички, звички, операції, вчинки. Формування вмінь та навичок. Види діяльності: гра, навчання, праця. Поняття про провідну діяльність. Педагогічна діяльність.

Тема 4. Спілкування

Поняття про спілкування, його функції та умови. Структура спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна підструктури спілкування. Засоби спілкування. Види спілкування: міжособистісне, міжгрупове, особистісно-групове; безпосереднє та опосередковане; короткочасне та довготривале; інтимне, ділове, соціально-рольове. Педагогічне спілкування, такт.

Тема 5. Особистість

Поняття особистості в психології. Особистість, індивід, індивідуальність. Теорії особистості – біхевіористична, гештальтизм, фрейдизм, неофрейдизм. Структура особистості. Спрямованість як центральне утворення особистості. Форми спрямованості. Формування особистості.

Тема 6. Стосунки у групах

Групи, їх виникнення та розвиток. Види груп: офіційні, неофіційні; умовні та реальні; мікрогрупи, малі та великі. Поняття про асоціації, корпорації та колектив. Поняття міжособистісних стосунків. Феномен лідерства. Основні методи дослідження міжособистісних стосунків: соціометрія, референтометрія.

Тема 7. Увага

Поняття про увагу. Природа уваги. Види уваги: зовнішня та внутрішня, мимовільна, довільна, післядовільна увага. Властивості уваги: обсяг, розподіл, переключення, концентрація, стійкість.

Тема 8. Відчуття

Поняття про відчуття. Процес виникнення відчуття. Види відчуттів: зорові, слухові, нюхові, смакові, тактильні, температурні, больові, органічні,

кінестетичні, статичні; пропріоцептивні, інтероцептивні, дистантні, екстероцептивні. Загальні властивості відчуттів. Закономірності відчуттів.

Тема 9. Сприймання

Поняття про сприймання. Рефлекторна природа сприймання. Взаємозв'язок аналізаторів у процесі сприймання. Виділення об'єкта в сприйманні. Роль попереднього досвіду в сприйманні. Роль мови в процесі сприймання. Активний характер сприймання. Види сприймання. Сприймання простору. Сприймання часу. Сприймання руху. Сприймання тексту. Властивості сприймань.

Тема 10. Пам'ять

Визначення пам'яті. Теорії пам'яті. Асоціації та їх види. Види пам'яті. Мимовільна і довільна пам'ять. Мимовільне і довільне запам'ятовування. Смыслове і механічне запам'ятовування. Умови продуктивності мимовільного запам'ятовування. Умови продуктивності довільного запам'ятовування. Збереження. Види відтворення. Впізнавання. Згадування. Спогади. Уявлення пам'яті, їх характерні особливості. Забування, його причини і боротьба з ним. Індивідуальні відмінності в пам'яті.

Тема 11. Мислення

Визначення мислення. Значення мислення в житті людини. Чуттєва та логічна ступені пізнання. Мислення та мовлення. Мисленнєві дії та операції. Аналіз і синтез. Абстрагування. Порівняння і узагальнення. Судження. Умовиводи. Поняття. Засвоєння понять. Процес розв'язування задач. Види мислення. Індивідуальні відмінності в мисленні людини.

Тема 12. Уява

Поняття про уяву. Уява і об'єктивна дійсність. Процес створення образів уяви. Мимовільна і довільна уява. Види уяви залежно від характеру діяльності людини. Види уяви за її змістом. Мрія. Індивідуальні особливості уяви людини.

Тема 13. Емоції та почуття

Поняття про емоції і почуття. Функції емоцій і почуттів. Теорії емоцій і почуттів. Почуття і діяльність людини. Види емоцій і почуттів. Прості емоції. Складні емоції. Моральні почуття. Інтелектуальні почуття. Естетичні почуття.

Тема 14. Воля

Загальне поняття про волю. Мимовільні і довільні дії. Основні фази складної вольової дії. Вольові якості особистості.

Тема 15. Темперамент

Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту. Властивості темпераменту. Темперамент і умови життя, діяльності, виховання. Характеристика основних типів темпераментів.

Тема 16. Характер

Поняття про характер. Зв'язок характеру з темпераментом. Структура характеру. Типове і індивідуальне в характері людини. Умови формування характеру особистості.

Тема 17. Здібності

Поняття про здібності. Здібності та знання, вміння і навички. Здібності та інші психічні властивості. Види здібностей. Умови формування здібностей людей. Індивідуальні відмінності в здібностях людей.

ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової і педагогічної психології

Предмет та завдання вікової та педагогічної психології.

Історичний огляд розвитку вікової та педагогічної психології.

Теоретичні та практичні завдання сучасної вікової та педагогічної психології, основні напрямки її розвитку.

Галузі вікової психології.

Основні розділи педагогічної психології: психологія виховання та самовиховання, психологія загального та професійного навчання, психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.

Зв'язок вікової та педагогічної психології з віковою фізіологією, загальною психологією, педагогікою та методиками.

Методи вікової та педагогічної психології: спостереження, його види, експеримент та його види. Тести та умови їх наукового застосування. Соціометрична методика при вивченні дитячого колективу. Анкета для обстеження інтересів та спрямованості особистості.

Тема 2. Закономірності і динаміка психічного розвитку та формування особистості в онтогенезі

Філософські концепції про психічний розвиток індивіда та формування його особистості. Роль навчання та виховання в психічному розвитку дитини та формуванні його особистості. Рушійні сили психічного розвитку дитини.

Взаємозв'язок психічного розвитку дитини та формування його особистості в умовах виховання і навчання. Педагогічний процес соціалізації особистості як умова психічного розвитку та формування особистості школяра. Перетворення зовнішнього у внутрішнє в процесі психічного розвитку. Інтеріоризація та інтелектуалізація предметних знань та навичок в процесі пізнання і суспільно-корисної діяльності.

Залежність оволодіння дитиною новим видом діяльності від рівня перцептивного розвитку його особистості. Віковий аспект сприйняття та розуміння особистістю соціальних явищ в світі людей, їх роль в формуванні ставлення особистості до дійсності.

Нерівномірність психічного розвитку дитини та її причини. Періодизація психічного розвитку людини. Вікові та індивідуальні особливості психічного розвитку в процесі навчання і виховання.

Тема 3. Психічний розвиток дитини до початку навчання в школі

Періодизація психічного розвитку дитини: немовлячий період, раннє дитинство, дошкільний період. Значення перших шести років життя для подальшого розвитку особистості.

Загальна характеристика немовлячого періоду. Соціальна ситуація розвитку – залежність від дорослого. Провідна діяльність – безпосереднє емоційне спілкування з дорослим. Основне протиріччя віку – потреба в пізнанні

предметного світу і відсутність засобів пізнання.

Розвиток рецепторної та рухової діяльності немовляти. Особливості розвитку пізнавальної сфери. Значення спілкування дитини з дорослими для її психічного розвитку в немовлячому періоді. Розвиток фонематичного боку мовлення.

Особливості першого етапу розвитку дитячої особистості. Основні новоутворення віку: потреба у спілкуванні, емоційні стосунки.

Загальна характеристика раннього дитинства. Соціальна ситуація розвитку: усвідомлення себе та пізнання предметного світу. Провідна діяльність – предметно-маніпулятивна. Основне протиріччя віку – між інтересом дитини до предметів, які спонукають до спілкування з дорослими, і недостатньою кількістю засобів спілкування, між прагненням до самостійності і відсутністю фізичних і психічних можливостей бути самостійним.

Особливості розвитку пізнавальної сфери. Початок формування наочно-образного мислення, поява уяви, становлення елементарної самосвідомості, початок розвитку здатності до довільної саморегуляції.

Раннє дитинство – сенситивний період в розвитку мовлення дитини. Формування елементарної граматики.

Особливості розвитку моторики та діяльності. Диференціація функцій рук і ніг, розвиток предметних рухів, поява вольового самоуправління поведінкою.

Дитячі ігри предметного плану: гра-дослідження, гра-конструювання, рольова гра.

Особливості розвитку дитячої особистості в ранньому дитинстві. Основні новоутворення віку: наочно-дійове мислення, мова. Криза трьох років. Поява самосвідомості, комплекс «Я сам».

Загальна характеристика дошкільного періоду. Соціальна ситуація розвитку дошкільника. Особливості спілкування дошкільників з однолітками та з дорослими.

Провідна діяльність – сюжетно-рольова гра. Роль ігрової діяльності в психічному розвитку дітей дошкільного віку.

Особливості розвитку пізнавальної сфери. Удосконалення наочно-образного мислення на основі уяви, довільної та опосередкованої пам'яті. Початок формування словесно-логічного мислення шляхом використання мови.

Розумовий розвиток як результат оволодіння знаннями про соціальний досвід людей та формування ставлення до оточуючої дійсності.

Елементи учіння та трудової діяльності дошкільника, їх місце і роль у формуванні особистості. Виникнення пізнавальної діяльності, її розвиток. Формування умінь, навичок та звичок у дошкільнят в умовах зростання їх розумової самостійності, моральної вихованості і соціальної активності.

Формування емоційно-вольової сфери дітей дошкільного віку.

Особливості розвитку особистості дошкільника. Самооцінка як результат самосвідомості. Домінуючі мотиви діяльності та поведінки дитини в старшому дошкільному віці.

Основні новоутворення віку: підпорядкованість мотивів, децентрація мислення, поява самооцінки (на основі оцінки з боку референтних дорослих),

статева ідентифікація, усвідомлення себе в часі, внутрішні етичні інстанції, усвідомлення та узагальнення своїх переживань. Провідне новоутворення: потреба у суспільно-значимій та суспільно-оцінюваній діяльності.

Тема 4. Психологічний розвиток та формування особистості молодшого учня

Зміна об'єктивних умов психічного розвитку з приходом дитини до школи. Характеристика основних показників готовності дитини до шкільного навчання та виховання. Адаптація дитини до шкільного навчання.

Розвиток пізнавальної діяльності молодшого учня. Розвиток уваги та спостережливості. Особливості сприйняття. Розвиток мислення та формування прийомів розумової діяльності. Розвиток уяви. Роль мовлення в психічному розвитку молодшого школяра.

Учбова діяльність як провідний вид діяльності, що визначає психічний розвиток молодших учнів. Динаміка співвідношення ігрової та навчальної діяльності на різних етапах початкового навчання. Особливості трудової діяльності молодших школярів. Мотиви учіння. Особливості пізнавальних інтересів, довільності поведінки, міжособистісних стосунків дітей молодшого шкільного віку. Прийоми та способи учбової діяльності, її особливості.

Ставлення до трудової діяльності та формування трудових навичок. Розумовий розвиток. Довільна регуляція діяльності та поведінки. Моральний розвиток.

Особливості спілкування з однолітками та дорослими.

Формування особистості молодшого школяра. Новоутворення віку: довільність, внутрішній план дій, самоконтроль, рефлексія. Криза 6-7 років – період народження соціального «Я» дитини.

Тема 5. Психологічні особливості розвитку та формування особистості в підлітковому віці

Соціальні фактори як основні детермінанти психічного розвитку та формування особистості підлітка: перехід в середню школу та пов'язані з цим зміни в учбовій діяльності, в спілкування з однолітками та дорослими.

Біологічні фактори – початок статевого дозрівання, а також пов'язані з ним бурхливий розвиток та перебудова всіх органів, тканин та систем організму – як умови, що необхідні для повноцінного психічного розвитку. Діалектичний характер взаємовідношень між біологічними і соціальними факторами психічного розвитку. Основна суперечність між потребою в самостійності та можливостями її здійснити як рушійна сила психічного розвитку підлітка.

Початок розвитку самосвідомості в підлітковому віці. Потреба в самоствердженні. Особливості самооцінки. Потреба в дружбі, в спілкуванні. Зміст інтересів. Зміна мотиваційної сфери. Особливості волі. Потреба в самовихованні. Взаємостосунки хлопців та дівчат.

Якісні зміни в пізнавальній сфері підлітків. Довільність психічних процесів. Домінуючий характер мислительної діяльності. Індивідуально-психологічні особливості (темперамент, розвиток інтелекту, рівень загальної культури, здібності, риси характеру).

Причини поведінки «важких» підлітків. Роль помилок у сімейному вихованні. Ізольованість в класному колективі як фактор педагогічної занедбаності дітей.

Особливості навчально-виховної роботи педагога з дітьми підліткового віку.

Тема 6. Психологічні особливості становлення особистості в юнацькому віці

Поняття юності. Соціальна ситуація розвитку старшокласників.

Учбово-професійна діяльність як ведучий вид діяльності юнаків. Єдність професійних та пізнавальних інтересів і мотивів поведінки і учбової діяльності старшокласників.

Розвиток самосвідомості. Формування світогляду. Особливості прояву здібностей. Співвідношення оцінки і самооцінки. Особливості почуттів і волі в юнацькому віці. Формування ціннісних орієнтацій та цілісного характеру.

Особливості розумової діяльності в ранній юності. Формування теоретичного мислення та стиля розумової діяльності. Романтика, мрії та ідеали. Дружба та любов. Естетичні почуття, інтереси та смаки, психологічні особливості їх формування.

Міжособистісні стосунки в класі. Взаємостосунки з дорослими.

Особливості розвитку пізнавальних психічних процесів. Психологічні особливості формування професійних інтересів, здібностей в юнацькому віці. Розумова самостійність як умова глибокого засвоєння основ науки, професійних умінь та навичок.

Тема 7. Психологія учіння як специфічної форми пізнавальної діяльності людини

Поняття навчіння, навчання, викладання, учіння. Рівні та типи навчіння.

Навчальна діяльність як учіння школяра, що відбувається в умовах навчання. Складові компоненти навчальної (учбової) діяльності: спонукальна складова (потреби, мотиви, смисли учіння), програмовано-цільова складова (цілі, завдання), дієво-операційна складова (навчальні дії, операції, прийоми), контрольно-регулятивна складова, результативна складова.

Процес учіння як теоретична і прикладна проблема педагогічної психології. Розумова самостійність в учінні як діяльність суб'єкта. Мотиви учіння: широкі соціальні, вузькі особистісні, пізнавальні.

Психологічні умови формування уміння вчитися самостійно. Вплив пізнавального інтересу на розвиток уміння вчитися самостійно. Взаємозв'язок когнітивного та емоційного в процесі учіння. Роль педагога в формуванні уміння вчитися самостійно.

Тема 8. Психологічні засади керівництва учбовою діяльністю учнів

Психологічні основи освітніх технологій розвиваючого навчання.

Типи навчання на основі типу орієнтовної основи дії (за П.Я. Гальперіним).

Види навчання: за предметним змістом (конкретному предмету); за структурою досвіду, що засвоюється (навчання знанням і поняттям, формування умінь і навичок); за організацією способу навчання (проблемне,

програмоване).

Проблемне навчання, його види та рівні постановки і рішень проблем на уроці. Розвиток творчого мислення – як позитивна риса проблемного навчання.

Програмоване навчання, його сутність та основні принципи.

Психологічні основи використання технічних засобів навчання. Комп'ютеризація навчального процесу, його можливості. Особливості організації навчального процесу з використанням інформаційних засобів навчання. Вплив ТЗН на психічний розвиток учнів.

Чинники ефективності навчання. Способи активізації навчальної діяльності школярів.

Психологічні засади моніторингу навчальних досягнень учнів.

Тема 9. Психологія виховання та самовиховання як цілеспрямованого процесу формування особистості

Сутність та завдання психології виховання. Специфіка процесу виховання.

Механізми формування особистості: соціальний, педагогічний, фізіологічний, психологічний. Загальні психологічні закономірності формування особистості учня.

Проблема управління вихованням.

Провідні фактори формування особистості школяра у процесі виховання. Вплив колективу на формування особистості учня.

Показники та критерії вихованості особистості. Формування якостей у процесі виховання. Вікові аспекти виховання.

Самовиховання особистості: завдання, структура, етапи, методи.

Психологічні питання розумового виховання. Виховання моральної поведінки, моральних почуттів та потреб учнів. Трудове виховання та професійне самовизначення учнів. Психологічні особливості сімейного виховання.

Тема 10. Психологічні основи індивідуального підходу до виховної роботи з учнями

Поняття індивідуального підходу, його аспекти: психологічний і педагогічний.

Індивідуальні відміни у психофізіологічних особливостях людей. Індивідуальні відміни у перебігу психічних процесів.

Основні принципи вивчення індивідуальних особливостей учнів.

Основні принципи застосування індивідуального підходу в школі.

Вибір засобів і форм виховного впливу на учня.

Врахування самооцінки учнів як фактору здійснення індивідуального підходу. Поєднання впливів учителя на учня з впливами на нього колективу ровесників.

Тема 11. Психолого-педагогічне вивчення особистості учня та класного колективу

Основні методи та напрями вивчення особистості учня та складання його психолого-педагогічної характеристики. Основні методи та напрями вивчення класного колективу та складання психолого-педагогічної характеристики класу.

Тема 12. Психологія педагогічної діяльності

Вимоги до діяльності вчителя в умовах сьогодення.

Психологічна структура педагогічної діяльності: гностичний компонент, конструктивний компонент, проектувальний компонент, організаторський компонент, комунікативний компонент. Педагогічні функції та творчий характер діяльності вчителя. Види стилів педагогічної діяльності: емоційно-імпровізаційний, емоційно-методичний, інтелектуально-імпровізаційний, інтелектуально-методичний. Індивідуальний стиль діяльності вчителя.

Рівні результативності діяльності вчителя: репродуктивний, адаптивний, локально-моделюючий, системно-моделюючий, системно-моделюючий рівень діяльності і поведінки.

Психолого-педагогічні проблеми взаємодії вчителя і учнів. Педагогічне спілкування: функції, позиції контакту, стилі, етапи. Педагогічний такт.

Ефективність педагогічного спілкування. Особливості педагогічних конфліктів.

Тема 13. Психологія особистості вчителя

Професійно-педагогічна спрямованість особистості вчителя.

Професійно-значимі якості особистості вчителя. Педагогічні здібності вчителя: дидактичні, академічні, організаторські, комунікативні, перцептивні, сугестивні, мовні, спеціальні (до певних видів діяльності) та їх розвиток.

Психологія педагогічної саморегуляції: характеристика методів особистісного і професійного самовдосконалення педагога.

Взаємини в педагогічному колективі. Психологічний клімат. Показники згуртованості педагогічного колективу.

Використання психолого-педагогічних знань в практичній діяльності вчителя.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Час виконання тестових завдань – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест складається із 90 завдань, з яких – 85 тестів закритого типу (з альтернативними вибірковими відповідями в 4-х варіантах) та 5 тестів відкритого типу (самостійна відповідь на питання, на утворення логічних пар, на визначення термінологічних понять, написання міні-творів, есе та інших форм творчої роботи).

Від 1-го до 85-го завдання за кожну правильну відповідь нараховується 2 бала.

Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання	Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання
0	0	43	86
1	2	44	88
2	4	45	90
3	6	46	92

4	8	47	94
5	10	48	96
6	12	49	98
7	14	50	100
8	16	51	102
9	18	52	104
10	20	53	106
11	22	54	108
12	24	55	110
13	26	56	112
14	28	57	114
15	30	58	116
16	32	59	118
17	34	60	120
18	36	61	122
19	38	62	124
20	40	63	126
21	42	64	128
22	44	65	130
23	46	66	132
24	48	67	134
25	50	68	136
26	52	69	138
27	54	70	140
28	56	71	142
29	58	72	144
30	60	73	146
31	62	74	148
32	64	75	150
33	66	76	152
34	68	77	154
35	70	78	156
36	72	79	158
37	74	80	160
38	76	81	162
39	78	82	164
40	80	83	166
41	82	84	168
42	84	85	170

Від 86-го до 90-го завдання за кожну відповідь нараховується від 0 до 6 бала в залежності від повноти відповіді.

4,6 – 6 балів – завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином.

3,1 – 4,5 балів – завдання виконано повністю, але допущено незначні неточності у розрахунках або оформленні; або при належному оформленні завдання виконано не менш ніж на 80%.

1,6 – 3 балів – завдання виконано менш ніж на 60%, за умови належного оформлення; або не менш ніж на 80% якщо допущені незначні помилки у розрахунках або оформленні.

0 – 1,5 балів – завдання виконано менш ніж на 40%, без належного оформлення, зі значними помилками у розрахунках або оформленні.

Отже, за 5 тестів відкритого типу вступник може набрати від 0 до 30 балів.

Остаточна конкурсна оцінка (**КО**) за 200-бальною шкалою (від 0 до 200) формується за формулою:

$$\mathbf{КО} = \mathbf{ЗТ} + \mathbf{ВТ},$$

де **ЗТ** – бали за виконання тестів закритого типу (див. таблицю); **ВТ** – бали за виконання тестів відкритого типу (від 86-го до 90-го).

4. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«Загальна психологія»

1. Загальна психологія : Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2011. – 464 с.

2. Загальна психологія / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.

3. Загальна психологія : підруч. для студентів вищ. навч. закладів / С.Д. Максименко, В.О. Зайчук, В.В. Клименко, В.О. Соловієнко. За загальною редакцією акад. С. Д. Максименка – К.: Форум, 2000. – 533 с.

4. Павелків В.Р. Загальна психологія. Підручник / Р.В. Павелків. – К. : Кондор, 2009. – 576 с.

5. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова. – 3-тє вид. Стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.

«Вікова та педагогічна психологія»

1. Вікова та педагогічна психологія : Навч. посібник / За ред. О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.

2. Власова О.І. Педагогічна психологія. Навчальний посібник / О.І. Власова. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.

3. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навчальний посібник /М.М. Заброцький. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 112 с.

4. Заброцький М.М. Педагогічна психологія. Курс лекцій /М.М. Заброцький. – К., 2000. – 100 с.

5. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : Навчальний посібник / В.П. Кутішенко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 128 с.

6. Павелків Р.В. Вікова психологія : підручник / Р.В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 469 с.